

OBVESTILO EKO-1/2010

Spoštovani!

V letu 2009 smo vas obveščali o spremembah, ki jih prinaša novi predpis o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških živil (uredba 834/2007/ES, 889/2008/ES, 1235/2008/ES) in jih je bilo potrebno vpeljati v delovne postopke. Obvestila so dostopna tudi preko naše spletne strani www.ikc-um.si (ekološko kmetijstvo – predelava/trgovina).

V letu 2010 se bomo soočili z novim nacionalnim Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil, ki bo urejal tista področja, ki jih evropska uredba prepušča državam članicam. O novostih v pravilniku, povezanih s pripravo in distribucijo (skladiščenje, predelava, prevoz, prodaja ali dobava, embaliranje, označevanje) ekoloških živil, vas bomo seznanili po objavi pravilnika v Uradnem listu RS.

1. POMOČ ZA BRANJE PREDPISOV O PRIDELAVI IN OZNAČEVANJU EKOLOŠKIH ŽIVIL

V ekološkem kmetijstvu velja princip, da izvajalec pozna zahteve iz predpisov o pridelavi, predelavi, pripravi in označevanju ekoloških živil, certifikacijski organ pa preverja izvajanje teh predpisov. Za lažji pregled smo pripravili spodnjo tabelo.

Tabela 1: Pregled zahtev za pripravo ekološke hrane in krme v uredbi 834/2007/ES in 889/2008/ES (zaradi boljše preglednosti je tabela poenostavljena)

Področje	Osnovni predpis 834/2007/ES	Izvedbeni predpis 889/2008/ES	Izvedbeni predpis 889/2008/ES - priloge
Cilji, načela in definicije	Členi 1 - 11		
Priprava hrane in krme	Členi 18 - 21	Členi 26 - 29	Priloga VIII (dovoljene snovi za predelavo) Priloga IX (dovoljene neekološke sestavine)
Kontrola	Členi 27 - 31	Členi 63 – 69, 91, 92 (splošno) Členi 80, 86 – 90 (priprava)	Priloga XII (vzorec certifikata) Priloga XIII (vzorec izjave prodajalca)
Označevanje, skladiščenje in transport	Členi 23 - 26	Členi 30 – 35 Členi 57 - 62	Priloga XI (znak ES) – velja do 1.7.2010

2. KONTROLNI PREGLEDI V PODJETJU

Kontrolne preglede izvajamo v skladu z letnim načrtom in uredbo 889/2008/ES, ki v 65. členu zahteva, da mora (1) certifikacijski organ vsaj enkrat letno opraviti fizični pregled pri vseh izvajalcih. Poleg tega mora certifikacijski organ (2) izvajati tudi naključne nadzorne obiske, ki so večinoma nenapovedani in za katere se odloči na podlagi splošne ocene tveganja.

Za izpolnjevanje zahteve (1) smo v letu 2009 začeli uvajati pisno obveščanje o načrtovanem terminu izvedbe kontrole po e-pošti. S to prakso bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu. V primeru, da vam načrtovani termin ne bo ustrezal, nam boste po e-pošti poslali predlog novega termina in razlog za spremembo.

Za izpolnjevanje zahteve (2) ste v prijavnem obrazcu vpisali čas priprave ekoloških živil. V letu 2010 bomo izvedli več nenapovedanih kontrolnih pregledov, ki jih bomo določili na osnovi ocene tveganja ali popolnoma naključno. Če izvedba nenapovedanega kontrolnega pregleda v podjetju ne bo mogoča, bomo izvedbo le-tega prestavili na drug termin. V tem primeru bodo stroški kontrole višji za strošek priprave na kontrolo in strošek poti. V izogib dodatnim stroškom vas pozivamo, da nam sporočate morebitne spremembe urnika priprave ekoloških živil v čim krajšem roku, ki naj ne bo daljši od 10 dni od spremembe.

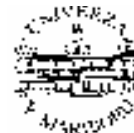
3. OBVEŠČANJE

V 64. členu uredbe 889/2008/ES je napisana zahteva, da mora izvajalec pravočasno obvestiti certifikacijski organ o vseh spremembah opisa in ukrepov iz členov:

- 63 - opis enote, praktični in previdnostni ukrepi, ime/naziv izvajalca, lokacija prostorov, vrsta dejavnosti in proizvodov (z imeni posameznih proizvodov),
- 80 - prevzem, predelovalni proces, recepture, pakiranje, označevanje, skladiščenje pred in po zadevnih dejavnostih ter postopki za prevoz,
- 82 - uvozna dejavnost in prostori, točka vstopa proizvodov v ES, objekti za prevzem in skladiščenje in drugi prostori pred dostavo prvemu prejemniku,
- 86 - seznam podizvajalcev z opisom njihovih dejavnosti in navedba certifikacijskih organov, ki izvajajo nadzor nad njimi, praktični ukrepi vključno s sistemom dokumentarne evidence in
- 88 – enote, v katerih se pripravlja krma, opis krmne mešanice, imena posamičnih krmil.

Pri kontrolnih pregledih in certificiranju še vedno opažamo neredno obveščanje o spremembah, ki se nanašajo na področje certificiranja (sprememba v proizvodnem procesu, kontaktne osebe, recepture, lokacije, dobavitelji, kupci,...). Vsako spremembo je potrebno pravočasno pisno sporočiti IKC v skladu s 64. členom uredbe 889/2008/ES in pogodbo.

V primeru začasnega ali trajnega prenehanja priprave vseh ali nekaterih ekoloških živil mora izvajalec o tem obvestiti IKC v roku največ 15 dni od prenehanja certificirane dejavnosti. V nasprotnem primeru se to šteje kot kršitev in IKC začne s postopkom začasnega preklica ali odvzema certifikata. Kršitve, ki imajo za posledico preklic ali odvzem certifikata, mora certifikacijski organ sporočiti pristojnemu organu in postopati v skladu z 91. členom uredbe 889/2008/ES.

4. SISTEMATIČNO DOLOČANJE ODLOČILNIH KORAKOV

Od 1.1.2009 je pri pripravi ekoloških živil zahtevana identifikacija kritičnih točk za ohranjanje ekološke celovitosti s sistematičnim določanjem odločilnih korakov za vzpostavitev in posodobitev ustreznih predelovalnih postopkov (uredba 889/2008/ES, člen 26(2)). Za enostavnejšo določitev odločilnih korakov v predelovalnih postopkih bomo pri IKC v kratkem pripravili ustrezen vzorčni obrazec, ki bo dostopen na naši spletni strani www.ikc-um.si (ekološko kmetijstvo – predelava/trgovina – obrazci).

5. PUBLIKACIJA SMERNICE IN SREDSTVA ZA EKOLOŠKO KMETIJSTVO

V mesecu avgustu 2009 je bila izdana prva skupna publikacija Sredstva in smernice za ekološko kmetijstvo, katere soavtorji smo tudi sodelavci našega certifikacijskega organa.

V publikaciji so opisane zahteve iz prepisov s primeri in dodatnimi razlagami zahtev. Za podjetja sta pomembni poglavji 4 (stani 110-128) in 5 (stran 129-138). Koristne so tudi informacije v uvodnem 1. poglavju (stran 11-20).

Publikacijo, ki je priznana kot univerzitetni učbenik, prilagamo k temu obvestilu. Upamo, da vam bo v veliko pomoč pri delu.

6. SEJEM BIOFACH

Vsakoletni največji sejem ekoloških živil in kozmetike ter drugih zanimivosti, povezanih z ekološkim kmetijstvom - sejem Biofach bo potekal od 17. do 20. februarja 2010 v Nürnbergu. Sejmsko dogajanje popestrijo tudi spremljevalne aktivnosti, med katerimi so številna predavanja, povezana z aktualno problematiko v ekološkem kmetijstvu. Obisk sejma priporočamo vsem, še posebej pa tistim, ki sejma še niste obiskali. Če boste pohiteli s prijavo, se na sejem lahko odpravite tudi z organiziranim avtobusnim prevozom. Več najdete na naši spletni strani www.ikc-um.si (informiranje).

Obvestilo pripravila:

Polonca Repič, vodja kontrole EK